

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS NARĖS
GRAŽINOS VICKUTĖS**

**VERTINIMO IŠVADA
DĖL ŽIRMŪNŲ RINKIMŲ APYGARDOS NR. 4 RINKIMŲ KOMISIJOS
2020 M. RUGSĖJO 15 D. SPRENDIMO (POSĖDŽIO PROTOKOLAS NR. 5) „DĖL
DARIAUS PRIALGAUSKO GALIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMŲ
ĮSTATYMO 5¹ STRAIPSNIO NUOSTATŲ PAŽEIDIMO“**

2021 m. gegužės 3 d. Nr. 3-75 (1.2)
Vilnius

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2020 m. rugsėjo 16 d. (reg. Nr. 1-3430(7.9) gavo Žirmūnų rinkimų apygardos Nr. 4 rinkimų komisijos (toliau – Žirmūnų ARK) 2020 m. rugsėjo 15 d. posėdžio protokolą Nr. 5 „Dėl Dariaus Prialgausko galimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio nuostatų pažeidimo“, kuriuo patvirtinta Žirmūnų ARK sudarytos Papirkimų tyrimo grupės 2020 m. rugsėjo 15 d. išvada „Dėl Dariaus Prialgausko galimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio nuostatų pažeidimo“ (toliau – Tyrimo grupės išvada). Tyrimo grupės išvadoje konstatuojama, kad Darius Prialgauskas nepažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnyje nurodyto draudimo papirkti rinkėjus ir balsavimo teisę turinčius asmenis.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo (toliau – Įstatymas) 5¹straipsnio 3 dalimi ir Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2017 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. Sp-47 „Dėl Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo tvarkos aprašo ir Metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 40 ir 41 punktais, teikiama išvada dėl Žirmūnų ARK 2020 m. rugsėjo 15 d. posėdžio protokolo Nr. 5 „Dėl Dariaus Prialgausko galimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio nuostatų pažeidimo“.

1. Tyrimo objektas

1.1. Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnyba 2020 m. rugpjūčio 25 d. elektroniniu paštu persiuntė VRK užpildytą formą „Pranešimas apie korupciją“(reg. Nr. 1-2664(1.5). Užpildytoje formoje buvo nurodyta: „*Mane pasiekė žinia, jog rugpjūčio 23 d. kandidatas į LRS narius Darius Prialgauskas patekęs į studentų bendrabučius bandė surinkti parašus, kad galėtų kandidatuoti (beldėsi į kiekvieną kambarį ir bandė atidaryti duris). Nepaisant to, kad apskritai į bendrabutį patekti jis negalėjo, nes nėra jo gyventojas, už padėtą parašą siūlė 1 euro užmokestį. Suprantu, tai nėra didelė suma, bet vis tiek nelegali.*“

Dar du panašius pranešimus gavo VRK:

1) VRK 2020 m. rugpjūčio 24 d. elektroniniu paštu gavo anonimo laišką „*Rinkimų kampanijos pažeidimai*“ (reg. Nr. 1-2613(7.9), kuriame pranešama apie šiurkščius pažeidimus ir pateikiamos dvi socialinio tinklo „Facebook“ grupėje „Niujorkas @ Saulėtekis“ paskelbto įrašo, kad buvo užsukęs vyras ir prašė „*rinkti prašų už pinigus*“, momentinės nuotraukos. Įrašas iliustruotas D. Prialgausko skrajute ir ranka rašytu lapeliu, kuriame nurodyti D. Prialgausko ir dar vieno asmens kontaktai.

2) 2020 m. rugpjūčio 25 d. VRK paskyroje socialiniame tinkle „Facebook“ privačia žinute gavo pranešimą (reg. Nr. 1-2623(7.9), kuriame buvo pateikta informacija iš socialinio tinklo, jog „*Darius Prialgauskas*“ *lankėsi studentų bendrabutyje, prašė už pinigus rinkti parašus*“, ir pateikta anksčiau minėto įrašo socialinio tinklo „Facebook“ grupėje „Niujorkas @ Saulėtekis“ momentinė nuotrauka.

Visi trys VRK gauti pranešimai 2020 m. rugpjūčio 27 d. buvo persiųsti Žirmūnų rinkimų apygardos Nr. 4 rinkimų komisijai.

2. Atlikto tyrimo procedūrų vertinimas

2.1. Žirmūnų ARK tyrimo grupė sudaryta nepažeidžiant Aprašo 16 punkto reikalavimų.

2.2. Tyrimas atliktas Aprašo 24 punkte nustatytais terminais.

2.3. Tyrimo metu apklausti visi asmenys, galėję suteikti tyrimui reikšmingos informacijos, ir ištirti visi įrodymai, galėję turėti reikšmės priimant sprendimą.

2.4. Žirmūnų ARK tyrimo grupės 2020-09-15 išvada ir Žirmūnų ARK 2020-09-15 sprendimas VRK perduoti Aprašo 34 punkte nustatytais terminais.

2.5. Darius Prialgauskas buvo tinkamai informuotas apie atliekamą tyrimą, turėjo galimybę teikti paaiškinimus.

3. Tyrimo metu nustatytos sprendimui priimti reikšmingos faktinės aplinkybės

3.1. 2020-04-10 prasidėjo 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinė kampanija. Darius Prialgauskas buvo pretendentas į kandidatus Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose. Ši informacija grindžiama kandidato į Seimą pareiškimais dokumentais (reg. Nr. PD-00047 (2.5E)S2020/PRIALGAUSKAS). 2020-08-27 pretendentas į kandidatus Seimo rinkimuose pateikė prašymą atšaukti savo pareiškinius dokumentus.

3.2. Tyrimo metu, siekdama išsiaiškinti patvirtinančias arba paneigiančias galimas rinkėjų papirkimo aplinkybes, 2020 m. rugsėjo 1 ir 2 d. Žirmūnų ARK elektroniniais laiškais susisiekė su pareiškėjais ir nurodytais liudininkais, kurių buvo paprašyta:

„1. Nurodykite žinomus liudininkus (jeigu jų yra);

2. Nurodykite, ar Jūs esate liudininkas;

3. Jeigu esate liudininkas, plačiau aprašykite įvykio aplinkybes, t.y. kaip pasireiškė galimas papirkimas (ar Jums asmeniškai siūlyti pinigai už Jūsų padėtą parašą, ar siūlyti pinigai už parašų rinkimą);

4. Pateikite kitą informaciją, galinčią padėti tyrimui.“

Pareiškėja, kuri kreipėsi į STT, atsakydama į paklausimą, nurodė „Pati nesu liudininkė, tačiau mane pasiekė žinia ir nusprendžiau nenu tylėti. Konkreti liudininkė, sutikusi, kad jos duomenis pateikčiau - <>¹Taip pat prisegu nuotrauką, kuria pasidalino vienos Facebook grupės nariai – nuotraukoje lapelis, kuriame Darius Prialgauskas surašė savo bei žmonos kontaktinius telefonus bei kainas už valandą parašų rinkimo bei už parašą“.

Minėta liudininkė pateikė atsakymą, kuriame teigiama: „Susidūriau pati su šiuo kandidatu į Seimą. Kadangi esu gan ekstravertiška asmenybė, išgirdusi koridoriuje besisveikinantį vyriškį, atsakiau jam tuo pačiu. Paaiškėjo, kad tai yra kandidatas į Seimą, o, kadangi nesu abejinga politikai, pokalbį tęsiau toliau. Paaiškėjo, kad Prialgauskas ieško, kas su jo žmona rinktų parašus, mat jam reikia 1000. Paklausiau, kokios partijos atstovas, kur rasti rinkinimą programą ir t.t., teigė, jog esąs nepriklausomas kandidatas, o dėl programos ištiesė skrajutę. Kitoje pusėje užrašė įkainius: valanda - 5 eurai arba vienas parašas = 1 euras (tik nesupratau, kuris variantas buvo galiojantis). Užrašė numerį. Tuo metu, prieš jį sutinkant, ėjau į virtuvę gamintis maisto, tad labai nekantraudama pasakiau, jog apmąstysiu ir paskambinsiu. Pilietis nuėjo į kitą koridoriaus pusę toliau agituoti. Prisegu skolintą fotografiją su įrodymais, nes savo skrajutės nepaveikslavau ir, paskaičiusi internete apie jį straipsnių, išmečiau“.

Liudininkė 2020-09-06 elektroniniu paštu dar pateikė papildomai informacijos dėl galimo rinkėjų papirkimo „iš LRT straipsnio: „Ar pagal darbo sutartį negalėtume patarpininkauti?“ – kalbėjo socdemas ir vėliau pridūrė, kad keli studentai susidomėjo darbo pasiūlymu. bent man jokio "pagal sutartį" pasiūlymo nebuvo, tad vertėtų pasidomėti, ar ir kitiems asmenims nebuvo siūlomas nelegalus darbas.“

Į VRK tiesiogiai kreipėsi asmenys į Žirmūnų ARK paklausimą neatsakė ir jokios papildomos informacijos nepateikė.

VU bendrabučių centro, 16 a. bendrabučių skyriaus vadovas savo atsakyme patvirtino, kad „...2020-08-23 apie 17 val. į darbinio elektroninio pašto dėžutę sulaukiau vienos gyventojos laiško, kuriame nurodyta, kad kažkas nesibeldęs vaikšto po bendrabučio koridorių ir bando patekti į kambarius. Kadangi buvo sekmadienis, tai elektroninį paštą pasitikrinau tik vakare apie 20 val. ir iš karto paskambinau VU bendrabučių apsaugos postui, paklausiau, ar jie ką nors žino apie tokį įvykį, gal kas iš studentų jau pranešė ir pan. Tą dieną dirbęs apsaugos darbuotojas R. S. mane informavo, kad iš gyventojų niekas jam neskambino ir nesiskundė. Tačiau jis pasakė, kad dienos metu į

¹ Nurodytas vardas ir pavardė bei el. pašto adresas. Šioje išvadoje duomenys nuasmeninti.

bendrabutį Saulėtekio al.6, kuriame yra įrengtas apsaugos postas, buvo atėjęs Darius Prialgauskas, kuris prisistatė esantis kandidatas į Seimo narius ir norintis patekti į bendrabutį. Pasak apsaugos darbuotojo, D. Prialgauskas neturėjo leidimo patekti į vidų, tai problema buvo išspręsta apsaugos darbuotojui jį išvesdinus ir neįleidus į bendrabutį. Vėliau, peržiūrėjus video įrašus, aš patikslinau šią

informaciją žiniasklaidai, kad minėtas D. Prialgauskas nebuvo išvesdintas, o tik neįleistas į VU bendrabutį Saulėtekio al.6. Peržiūrėjus gretimų VU bendrabučių video įrašus nustatėme, kad minėtas kandidatas į Seimo narius praėjo į Saulėtekio al. 8 ir Saulėtekio al.12 esančių bendrabučių vidų, paprašęs tuo metu įeinančių studentų pagalbos, nes norint patekti reikalingi elektroniniai raktai. Kas tie studentai, įleidę minėtą asmenį pro elektroninius vartus, mums kol kas nustatyti nepavyko. Ką minėtas D. Prialgauskas veikė, patekęs į bendrabučių vidų, mes žinome tik tiek, kiek informacijos pateikta žiniasklaidoje. Mes taip pat nežinome, kas tos merginos, kurios pasiskundė žiniasklaidai dėl jo neetiško elgesio, nes straipsnyje jų vardai ir pavardės nėra įvardyti.

2. Pagal tą dieną dirbusio apsaugos darbuotojo R. S. pateiktą mums informaciją, yra žinoma tik tiek, jog D. Prialgauskas jam prisistatė kaip kandidatas į Seimo narius ir pasakė norintis patekti į bendrabučio vidų, kad galėtų išdalinti savo reklaminius lankstinukus bei pabendrauti su studentais. Tačiau kadangi D. Prialgauskas neturėjo VU Bendrabučių centro leidimo tokiai veiklai, jis apsaugos darbuotojo įleistas nebuvo.“

3.3. Žirmūnų ARK papirkimų tyrimo grupė konstatavo, kad iš gautų atsakymų, paaiškinimų buvo nustatyta, kad pretendentas į kandidatus Seimo rinkimuose Darius Prialgauskas tiesiogiai nesiūlė piniginio atlygio už fizinį liudininkų parašą. Jis siekė rinkti savo komandą, kuri prisidėtų prie rinkimų kampanijos. Kai kurie liudininkai galėjo klaidingai suprasti siūlymą atlygintinai rinkti parašus bei surinkto parašo 1 euro įkainį.

Dariui Prialgauskui 2020-09-15 Žirmūnų ARK elektroniniu paštu darius@prialgauskas.lt išsiuntė laišką „kuriame informuojama „... buvo gauti skundai, kad Jūs galimai pažeidėte Lietuvos Respublikos Seimo Rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio nuostatas.

Priimtą išvadą prisegu. Tyrimo išvada - nagrinėjamu atveju nebuvo pažeistos LR Seimo Rinkimų įstatymo nuostatos. Taip pat kviečiame Jus į posėdį Žirmūnų rinkimų apygardos Nr. 4 būstinėje Žirmūnų g. 143, vyks 2020 09 15, 18:00. Informuokite, ar galėsite dalyvauti. Taip pat jeigu turite ką pasisakyti, iki posėdžio pradžios informaciją galite pateikti ir atsakydamas į šį elektroninį laišką.“. Atsakymo iš Dariaus Prialgausko Žirmūnų ARK negavo.

4. Tyrimo metu atlikto teisinio vertinimo pagrįstumo vertinimas

4.1. Tyrimo grupė, įvertinusi visą tyrimo metu surinktą medžiagą, paaiškinimus, vadovaudamasi Aprašo 29 punktu, protingumo ir sąžiningumo principais, daro išvadą, kad pretendentas į kandidatus Seimo rinkimuose Darius Prialgauskas Žirmūnų apygardoje Nr. 4

nepažeidė Įstatymo 5¹ straipsnio nuostatose nurodyto draudimo papirkti rinkėjus ar rinkimų teisę turinčius asmenis.

4.2. Papirkimų tyrimo grupė sutinka, kad buvusio pretendento į kandidatus Seimo rinkimuose Dariaus Prelgausko elgesys neatrodo etiškas ir priimtinau būtų kviesti dirbti asmenis oficialiai įdarbinant politinėje komandoje ar partijoje.

5. Išvada

5.1. Žirmūnų ARK 2020 m. rugsėjo 15 d. posėdžio metu priimtas sprendimas, kuriuo pritarta Žirmūnų ARK tyrimo grupės 2020 m. rugsėjo 15 d. išvadai, kad Darius Prialgauskas nepažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnyje nurodyto draudimo papirkti rinkėjus ar rinkimų teisę turinčius asmenis, yra priimtas laikantis nustatytų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo procedūros reikalavimų, surinkus ir objektyviai išnagrinėjus visas tyrimui reikšmingas aplinkybes, tinkamai pritaikius galiojančio teisinio reguliavimo nuostatas, todėl nėra teisinio pagrindo šio sprendimo nepatvirtinti.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Vyriausiajai rinkimų komisijai s i ū l o m a:

Patvirtinti Žirmūnų rinkimų apygardos Nr. 4 rinkimų komisijos 2020 m. rugsėjo 15 d. posėdžio protokolo Nr. 5 sprendimą „Dėl Dariaus Prialgausko galimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio nuostatų pažeidimo“.

Komisijos narė

Gražina Vickutė